

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1.

Το κείμενο εξετάζει τις επιδράσεις της τεχνολογίας στον άνθρωπο και την ηθική. Αρχικά, οι αρθρογράφοι επισημαίνουν ότι η ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση των πάντων δημιουργούν άπειρες ευκαιρίες, όμως παράλληλα απειλείται η ιδιωτικότητα και η αντικειμενική πληροφόρηση των ανθρώπων, με την ανάπτυξη της τεχνολογίας να επιδρά στις δομές σε κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο. Μέσω ενός παραδείγματος αποδεικνύουν ότι οι νέες τεχνολογίες αναπαράγουν στερεότυπα και αντιλήψεις. Οπότε κρίνουν επιτακτική την ανάγκη η διαμόρφωση της τεχνολογίας να διέπεται από συγκεκριμένους ηθικούς κανόνες και να αξιοποιηθεί η κριτική σκέψη και η διεπιστημονικότητα, ώστε η τεχνολογία να ωφελεί τον άνθρωπο. Σε αυτό η χώρα μας μπορεί να αποτελέσει κεντρικό σημείο, καθώς διαθέτει επιστημονικό προσωπικό και ανθρωπιστική παιδεία.

B1.

- α. Σωστό
- β. Σωστό
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

B2.

α) Ένα πρώτο παράδειγμα που χρησιμοποιούν οι συγγραφείς στο κείμενο είναι στην τρίτη παράγραφο. Αφορά την αυτόματη μετάφραση (Google Translate) μιας φράσης από τα αγγλικά στα ελληνικά. Με το παράδειγμα αυτό, το οποίο χρησιμοποιείται ως αποδεικτικό στοιχείο, τεκμηριώνεται η θέση τους ότι η ψηφιακή τεχνολογία αναπαράγει σε κάποιες περιπτώσεις στερεότυπα και παγιωμένες κοινωνικές αντιλήψεις.

Ένα δεύτερο παράδειγμα εντοπίζεται στην τελευταία παράγραφο του κειμένου. Γίνεται αναφορά στην Φιλανδία και την Κίνα οι οποίες έχουν ενσωματώσει τις σπουδές της τεχνητής νοημοσύνης στο σχολείο αποτελώντας με αυτό τον τρόπο σημείο αναφοράς και για τις υπόλοιπες χώρες στο να τις μιμηθούν και να εντάξουν τις ανθρωπιστικές σπουδές στα τεχνολογικά προγράμματα σπουδών, ώστε η τεχνολογία να διέπεται από ηθικούς κανόνες. Και με τα δύο παραδείγματα διευκολύνεται η κατανόηση των νοημάτων και καθιστούν το κείμενο προσιτό, ζωντανό και παραστατικό.

β) Η τρίτη παράγραφος αναφέρεται και παρουσιάζει αναλυτικά το παράδειγμα της αυτόματης μετάφρασης φράσης από τα αγγλικά στα ελληνικά, ενώ η τέταρτη παράγραφος παρουσιάζει το συμπέρασμα αυτού του πειράματος. Συνδέονται μεταξύ τους σε νοηματικό και λεξιλογικό επίπεδο με τη διαρθρωτική φράση «Το παράδειγμα της μετάφρασης αναδεικνύει το εξής:»

B3.

- αυτοματοποιημένης → ποιητής
- δημιουργείται → κακούργημα
- ανησυχία → ησυχαστήριο
- αυτόνομα → νομοθέτης

B4.

Στις δύο τελευταίες παραγράφους του κειμένου οι αρθρογράφοι προσπαθούν να κινητοποιήσουν τους αναγνώστες. Αυτό το επιτυγχάνουν με την χρήση του α΄ πληθυντικού προσώπου (διαμορφώσουμε, επιστρατεύσουμε, περιορίσουμε) το οποίο προσδίδει στο κείμενο συλλογικότητα και τονίζεται η ανάγκη για δραστηριοποίηση. Παράλληλα, η θεματική περίοδος της τελευταίας παραγράφου ξεκινά με ένα ερώτημα («Τι μπορούμε, όμως, να κάνουμε;») με το οποίο κινητοποιείται ο δέκτης, κεντρίζεται το ενδιαφέρον του και προκαλείται η αγωνία για το τι μέλλει γενέσθαι.

Γ1.**ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ**

Πρόκειται για ομιλία, οπότε είναι απαραίτητη **προσφώνηση** και **αποφώνηση**, ενώ το ύφος διαθέτει στοιχεία προφορικότητας, (α΄ και β΄ ρηματικό πρόσωπο, ρητορικές ερωτήσεις κλπ.). Γίνεται αφόρμηση από το κείμενο που δόθηκε.

Κυρίες και κύριοι,

Πρόλογος: Είναι γεγονός ότι ζούμε σε μια εποχή ραγδαίων αλλαγών και εξελίξεων. Η τεχνολογική ανάπτυξη έχει επηρεάσει όλους τους τομείς του δημόσιου και ιδιωτικού βίου. Έχει διευκολύνει την καθημερινότητά μας, έχει ελαχιστοποιήσει τον μόχθο μας, έχει βελτιώσει την ποιότητα ζωής μας. Όμως, δεν είναι υπερβολή ο ισχυρισμός των Χ. Τσίγκανου και Δ. Σπινέλλη ότι η τεχνολογία και η ψηφιοποίηση των πάντων απειλούν την ιδιωτικότητα και την ελευθερία λόγου και συντελούν στην άνοδο ακραίων απόψεων και ψευδών ειδήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Απόψεις που διατύπωσαν σε κείμενό τους με τίτλο «Ψηφιακός Ανθρωπισμός» και οι οποίες με βρίσκουν απόλυτα σύμφωνο.

Κύριο μέρος

Α΄ ζητούμενο: Τρόποι με τους οποίους η τεχνολογία απειλεί την ιδιωτικότητα και την ελευθερία του λόγου και συντελεί στην άνοδο ακραίων απόψεων και ψευδών ειδήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

- Επιτήδειοι χρήστες των νέων τεχνολογιών μπορούν εύκολα να **παρεμβαίνουν στην ξένη πνευματική ιδιοκτησία, να επιφέρουν τροποποιήσεις, αλλοιώσεις, να αποσπούν τμήματα έργων ή να αναπαράγουν ολόκληρα έργα και να τα διακινούν για ίδιο όφελος, δίχως να φοβούνται τυχόν εντοπισμό τους, αφού αυτός παραμένει σχεδόν αδύνατος.**
- Η διείσδυση της πληροφορικής σ΄ όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας καθιστά εύκολη τη **διαχείριση πληροφοριών που αφορούν την ιδιωτική ζωή του ατόμου και τη διαρροή πληροφοριών προσωπικής φύσης.**
- Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προσφέρονται για **πολιτική προπαγάνδα, για προβολή πορνογραφικού υλικού ή μεθόδων που χρησιμοποιούνται και ιδεολογημάτων που εκπορεύονται από το οργανωμένο έγκλημα.** Όλα αυτά βρισκόμενα σε «κοινή θέα» είναι δυνατό να επηρεάσουν, να παρασύρουν ειδικά τους νεαρούς χρήστες και να υπονομεύσουν το δημοκρατικό πολίτευμα.
- Οι **πληροφορίες που διακινούνται στο διαδίκτυο δεν είναι πάντα αξιόπιστες.** Μηχανισμοί ελέγχου που λειτουργούν στα συμβατικά μέσα (κριτική των άρθρων των συντακτών από την αρχισυνταξία ή τη διεύθυνση) είναι δύσκολο να λειτουργήσουν στο διαδίκτυο. Οι παρεμβάσεις σε μηνύματα πομπών και η παραποίηση τους αποτελεί συχνή πρακτική.

- Πολύ συχνός είναι πλέον και ο ηλεκτρονικός εκφοβισμός.

Β' ζητούμενο: Περιεχόμενο του όρου «ψηφιακός ανθρωπισμός»

Υπό το πρίσμα αυτών των εξελίξεων είναι απαραίτητο η τεχνολογία να διέπεται από συγκεκριμένους ηθικούς κανόνες, να υπάρξει δηλαδή ένας ψηφιακός ανθρωπισμός.

Πιο συγκεκριμένα, ψηφιακός ανθρωπισμός σημαίνει:

- **Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας** ώστε να περιλάβει τις νέες μορφές «βιασμού» των ατομικών δικαιωμάτων που πηγάζουν από τη χρήση της τεχνολογίας ως «παντεπόπτη» της ζωής των πολιτών, διαμορφώνοντας τους κατάλληλους μηχανισμούς –ανεξάρτητες αρχές– προστασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων και το αντίστοιχο ποινικό πλαίσιο για τους παραβάτες.
- **Δημοκρατική και ανθρωπιστική διαπαιδαγώγηση** ώστε η εξέλιξη της τεχνολογίας να συμβαδίζει με ηθικούς κανόνες και αρχές. Ο σεβασμός, η ανιδιοτέλεια, η ειλικρίνεια θα πρέπει να διέπει τις ανθρώπινες σχέσεις και στον ψηφιακό χώρο.
- **Ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας** των ατόμων ώστε να βρίσκονται σε ετοιμότητα, να διεκδικούν τα δικαιώματά τους και να φροντίζουν πάντα για την ορθή χρήση των ηλεκτρονικών μέσων.

Επίλογος: Οι νέες τεχνολογίες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας. Σκοπός τους είναι να μας διευκολύνουν όχι να μας υποδουλώσουν ή να υπονομεύσουν τις ατομικές μας ελευθερίες. Και αυτό είναι που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε: είναι το μέσο για να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής μας και όχι αυτοσκοπός. Ο εξανθρωπισμός τους είναι μονόδρομος.

Σας ευχαριστώ

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Ο ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ

«ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΚΑΙ «ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

www.floropoulos.gr